

pa suzbijanju socio-patoloških pojava, osobito ovisnosti o drogama.

Od Ministarstva znanosti i tehnologije zahtijevat će se izrada programa mjera i aktivnosti kakve će ubuduće davati znatno kvalitetniji doprinos:

1. U prevenciji zlorabe droga u populaciji studenata.
2. Kvalitetnijem osposobljavanju studenata tijekom diplomskog studija na fakultetima koji školuju buduće stručnjake za rad na prevenciji i suzbijanju zlorabe sredstava ovisnosti. Od Ministarstva znanosti i tehnologije očekuje se, također, da podrži poslijediplomsku nastavu te programe znanstvenog i stručnog usavršavanja, što će obuhvaćati i pitanja u svezi s zlorabom droga.
3. U poticanju izrade i novčanoj potpori znanstveno-istraživačkim projektima na području zlorabe sredstava ovisnosti.

MEDIJI

Nije dobro ni podcjenjivati ni precjenjivati moguću ulogu sredstava javnoga priopćivanja u programima prevencije uporabe droga i ostalih sredstava ovisnosti. Evaluativne studije su potvrdile da **masovne medijske kampanje, usmjerene protiv zlorabe droga, daju vrlo mali doprinos odvratanju rizične populacije da se prikloni tom obliku ponašanja.** Uz to, potvrđeno je da se u odnosu na uložena sredstva (*cost-benefit* analiza), tim načinom postiže mnogo manje no što bi bio slučaj da se ta sredstva neposredno investiraju u stručnjake koji bi direktno kontaktirali i utjecali na rizičnu populaciju. U demokratskom društvu, osobito jačanjem privatnih televizijskih i radijskih postaja, potpune slobode tiska i razvoja Interneta, teško da je moguće utjecati na pristup u prikazivanju bilo kojeg aspekta problema droga. Koliko će prevladavati pozitivni ili negativni utjecaji, ovisit će među ostalim i o općem utjecaju na stavove javnosti, koje će putem medija potvrditi stručnjaci uključeni u provođenje Nacionalne strategije. Narko-kriminal na različite, vrlo lukave načine nastoji iskoristiti tisk i televiziju u podržavanju uporabe droga, ali mediji ipak mogu pozitivno djelovati na više načina:

1. Izborom programa - od filmova do posebnih obrazovnih emisija, mogu potvrditi pozitivne moralne i etičke norme ponašanja, zdrav stil življenja, obiteljski život i važnost skrbi o djeci, ma gdje bila.
2. Mogu utjecati na političare da podrže programe koji štite interes djece, mladih općenito, odnosno ugrožene populacije.

3. Mogu učiniti vrlo mnogo da se *image* osoba sklonih uporabi sredstava ovisnosti učini neprivlačnim za mlade.
4. Kvalitetnim i objektivnim informiranjem mogu pomoći mladima pri promjeni uvjerenja odnosno nepotpune ili iskrivljene predodžbe o mogućim opasnostima i posljedicama uporabe droga.
5. Mogu dati doprinos da se uporabu droga demistificira. To će se postići izbjegavanjem senzacionalizma u prikazivanju bilo kojeg aspekta problema u svezi s ilegalnim drogama. **Uvijek naglasak treba biti na čovjeku i uvjetima u njegovu okruženju kakvi povećavaju rizik uporabe droga, a nikako na samim drogama.** U primarnoj prevenciji ne bi bilo dobro, stavljajući u prvi plan suzbijanje zlorabe ilegalnih droga, umanjiti važnost i nužnost suzbijanja pijenja alkohola i pušenja duhana (legalnih droga).
6. Nedostatak je medija što teže postižu selektivno usmjerenje informacija prema pojedinim vrlo različitim segmentima populacije, ali se dobrom programskom politikom i tu može mnogo učiniti.
7. **Mediji bi na razborit način trebali pratiti uspješnost provedbe svih važnih programskih aktivnosti Nacionalne strategije.**
8. Od državne televizije (HTV) se očekuje razrada posebnog programa u kojemu bi, dajući odgovarajući prostor i vrijeme emisijama i različitim propagandnim porukama, taj važan i utjecajan medij bio izravno u funkciji izobrazbe i prevencije zlorabe sredstava ovisnosti.

Kako bi, sukladno zahtjevima djelotvornog preventivnog rada, mediji uistinu davali očekivani doprinos, a posve otklonili moguću kontraproduktivnost, morali bi dio svojih djelatnika posebno školovati, te osobitu pozornost usmjeravati razvijanju suradnje s kompetentnim stručnjacima drugih struka koje se bave problemima ovisnosti. Da je to slučaj danas, ni u kom se slučaju ne bi moglo dogoditi da u milijunskom Zagrebu, u kojem je velika koncentracija vrhunskih stručnjaka i u kojem se stručni razvoj programa prati preko 30 godina, odjednom glavni kreatori suzbijanja ovisnosti, glavni ocjenjivači onoga što je učinjeno do sada kao i epidemiološke situacije, preko političkih kanala (politički privilegirani podobnici) postanu osobe koje nemaju niti jednu jedinu kvalitetnu stručnu referencu za rad na toj razini u tom području. Takav pristup stvari je najpogubniji za kvalitetno osmišljavanje i uspješno provođenje suzbijanja ovisnosti.